

9. Recessit ²⁷⁵ a compositis, cum se sentiret Mediolanensium populus Tedaldi præsulis societate culpabilem, divina prohibente lege communicari excommunicato. Missis ²⁷⁶ domno papæ legatis solutionem implorant. Cui legationi ipse ego interfui, de præferitis satisfaciens, in futuro castigari promittens. Papa vero sapienti usus consilio venerabiles viros Lucensem (166) et Ostiensem (167) episcopos direxit Mediolanum, datus veniam quibuscumque poscentibus. Ubi vero ingressi sunt urbem, latata est civitas universa. Qui toto illo triduo confluentibus ad eos civibus divina prædicantes cloquia, cunctos absolventes ²⁷⁷, benedicunt universos. Quod Tedaldus indigne satis ac moleste tuli, adeo ut seditionem in populo bellumque conaretur inferre; sed minime

A valuit. Interea præfati duces Teutonici, comites et episcopi illis in partibus de sua inter se ipsos concordia ac statu regni, novi quoque regis electione cotidie tractare non cessant, asserentes Heinricum multis ex causis diadematè indignum.

10. Ad ultimum vero convenientes Maguntiae (Mart.), omnium consensu Rodulfo duci regni jura committunt, jurejurando cuncta corroborantes. Que auditio rex ²⁷⁸ vehementer in semetipsum turbatur; degebatur enim Papæ, et congregans omnes quos habere poterat Langobardos, Veronam profiscitur, ibique ²⁷⁹ valefaciens omnibus, reversus est patriam, pro tuendo regno usque ad mortem pugnaturus. Papa vero diebus aliquot moratus in Italia, Romam rediit, ingenti Romanorum susceptus lætitia ²⁸⁰.

VARIÆ LECTIONES.

²⁷⁵ reprisit 1. repressit 5. repressit se B 2. manentibus. Cum autem se s. 3a. quod rectius esse, et verba r. a. c. sententia cuius pars perit apodosin esse arbitror. Puricellus Mon. Ambr. p. 464 haec ita dat ex cod. 4. Repressit (De sanctis p. 336. R. se) a. c. c. sentiret M. populum — missis d. p. l. s. implorasse. W. ²⁷⁶ m. igitur Mur. ²⁷⁷ absolventibus 1. absolvunt Mur. ²⁷⁸ r. Heinricus 3. ²⁷⁹ ubique 1. 5. ²⁸⁰ hic in codd. 1. (manu eadem, calamo continuo), 2. (teste Muratorio manu alia, recentiore) 3. 4. 5. B 2. sequuntur verba quæ infra ante catal. archiep. dubimus, nam hic loco alieno posita sunt, nec ut videtur ab Arnulfo scripta.

NOTÆ.

(166) Anselmum.

(167) Giraldum. Cf. Berwoldum et Bertholdum an. 1077. V. Anselmi c. 3.

ANNO DOMINI MLXXIX.

THEODORICUS

PADERBRUNNENSIS CANONICUS

NOTITIA IN THEODORICUM.

R. P. PEZ, *Dissertatio isagogica in partem i tomii II Thesauri Anecdota., pag. iv.)*

Etatem et dignitatem hujus auctoris, qui hactenus omnibus incognitus fuit, ostendit nobis sola peregrantis et gravis opusculi ab eo editi inscriptio: *Scriptum Theodorici, Paderbrunnensis canonici, de Oratione Dominica, quod ob memoriam Immabi venerabilis episcopi, instinctu reverendi sacerdotis Reinboldi, per gratiam S. Spiritus editum.* Successit Immabus in episcopatu Paderbrunnensi Rudolpho seu Ruthardo circa annum Domini 1052. obiitque post instauratum ab incendio monasterium Abdinckhosense anno 1077, si probus est calculus Gabr. Bucellini Germaniae Sac. parte 1, pag. 20, ubi non *Immaculum*, sed *Imadum* vocat. Cum itaque Theodoricus in ejus *memoriam* hoc scriptum ediderit, verosimile est id circa annum 1079 compositum fuisse. Nec plura de Theodorico aliunde nosse licuit. Ipsum vero ejus scriptum coœva fere manu exaratum reperimus in codice membraneo majoris formæ in bibliotheca Claustroneoburgensi, unde hujus dignissimus praefectus A. R. D. Eugenius Pyrckbauer id erutum, nostro Thesauro inserendum dedit. Libellus hic quidem perbrevis est, sed, nostro judicio, pluribus de hoc argumento recentiorum voluminibus præstat. Notatu digniora videntur quæ capite 5 et 6 de file ac poenitentia Christiana tradit, ubi etiam adversariis, si quos nova quorumdam sacrae Scripturæ locorum interpretatio sibi excitatura esset, non ille pide respondet, eosque cavere jubet, ne de gratia Spiritus sententiam præcipitent. Confido enim, inquit, eundem Spiritum, qui divisit alias pro sua voluntate, et mihi quoque, prout volui, divisisse. Non est omnibus nobis idem intellectus, sicut non omnibus membris idem actus, etc. Quæ iis inculcanda sunt, quibus omnia, a recentioribus excogitata et inventa præ veteribus sordent, quasi divinus ille Spiritus, qui adolescentem Ecclesiam docuit, senescentem descriuisset. Prudentum virorum est non quam vetus, sed quam verum quodpiam dictum vel scriptum sit, querere. Sed de his alibi